

Acte de lliurament del Premi ICIP Construcció de Pau 2023

Discurs d'acceptació a càrrec de l'associació "Infants oblidats de la guerra"

Benvolgudes i benvolguts, honorables representants de la Generalitat de Catalunya i de l'Institut Català Internacional per la Pau, col·laboradors i amics de l'associació Cultura i conflicte, estimades companyes i membres de l'associació "Dones Víctimes de la Guerra", i infants nascuts a conseqüència de la guerra de Bòsnia i Hercegovina.

Em dic Ajna Jusić, soc membre i presidenta de l'associació de "Infants Oblidats de la Guerra". Avui per mi és un gran honor i un plaer personal poder parlar en nom de l'associació dels infants nascuts a conseqüència de la guerra de Bòsnia i Hercegovina que, amb la seva força i coratge, s'han posat dempeus per mirar de cara la injustícia social i la falta de suport jurídic a les víctimes. Amb els seus testimonis personals, amb la seva veu, han canviat el rumb dels drets nacionals i internacionals, per tal de promoure una societat més justa i igualitària per a les víctimes de la guerra. Avui em presento davant vostre en nom de la meva mare, les nostres mares que van suportar a l'esquenes el pes i el patiment de la guerra, per transformar-ho en pau i per defensar l'estabilitat i noviolència a Bòsnia i Hercegovina.

Avui és la meva obligació parlar dels destins i dels problemes dels nens nascuts a causa de la guerra, recordar a tots els aquí presents que aquesta lluita acaba de començar i que la xarxa de simpatitzants s'ha de continuar ampliant, creixent i reforçant.

Des del naixement, els infants, en virtut de les legislacions nacionals i internacionals, tenen dret a la vida, la salut i l'educació com principis transversals i fonamentals de la no-discriminació. Aquests drets han estat anul·lats per a infants nascuts a conseqüència de la violència sexual, tant a Bòsnia com a la resta del món.

Els nens nascuts com a conseqüència de la guerra han viscut la vulneració dels seus drets i avui s'enfronten a la vulneració dels drets humans. A Bòsnia i Hercegovina, no poden exercir un dels drets fonamentals: el dret a ser protegits de l'estigma, l'odi i la discriminació, el dret a la identitat, la nacionalitat i la família, el dret a la inclusió.

Vull ressaltar que és obligació de cada país identificar els infants vulnerables per separat, com els grups d'infants que requereixen "mesures especials" per garantir el compliment dels seus drets. Aquesta obligació es veu sostinguda per les lleis internacionals i els drets humans que han de garantir protecció i evitar l'estigmatització des del propi estat, com d'actes individuals que estigmatitzen a tercers.

Bòsnia i Hercegovina, així com d'altres països en conflicte o en període postbèl·lic, no va complir amb les seves obligacions legals ni morals. Els nens nascuts a causa de la guerra

encara són vistos des del prisma “de l'estratègia militar”, malgrat que la violació ja és reconeguda com un crim contra la humanitat. Són vistos com els nens “d'altres”, els fills de l'enemic. Puc dir obertament, i n'estic segura, que el meu amic Alen comparteix l'opinió, i que, tot i trenta anys després, aquests prejudicis no són agradables, ens creen inseguretat, i més encara quan sabem que actualment Bòsnia i Hercegovina torna a ser víctima de tensions ètniques. La situació política actual està repleta de noves onades de violència i, com a tal creadora, de futures generacions d'infants fruit de la violència sexual en temps de guerra.

És necessari identificar i abordar amb urgència l'onada creixent a escala mundial de la violència sexual relacionada amb els conflictes bèl·lics. L'actual manca generalitzada de polítiques socials i de lleis nacionals i internacionals només ha promogut que els riscos i els danys als infants es multipliquin.

Fomentar la confiança entre els infants nascuts a conseqüència d'actes de violència sexual en temps de guerra i les institucions competents per vetllar pels drets de les víctimes civils de la guerra és la base per aconseguir el reconeixement legal d'aquest grups socials especialment vulnerables i oblidats. Som coneixedors de la complexitat de les estructures i dels sistemes polítics, igual que som conscients dels esforços que fan les nostres mares. Reconeixem i agraïm els esforços fets per totes les organitzacions humanitàries de Bòsnia i Hercegovina, així com els esforços de les representants de l'associació "Dones Víctimes de la Guerra", que ens acompanyen avui. També som conscients dels resultats obtinguts. Però no podem oblidar el dolor, l'oblit i la negligència legal soferts a la pròpia pell. Seguint la valentia de les nostres mares i de la resta de supervivents a Bòsnia i Hercegovina, volem oferir la nostra experiència interdisciplinària i mostrar la voluntat de cooperació, per tal d'afrontar adequadament els problemes davant de dificultats similars.

Avui aquí represento un país posterior a Dayton, un país que encara no respira del tot, encadenat per polítiques ètnicament corruptes, oblidat pels interessos de la comunitat internacional. Però també em sento orgullosa de poder parlar en nom d'aquesta Bòsnia i Hercegovina que es manté orgullosa, desafiant i sempre disposada a lluitar per sobreviure i per millorar. Els nens bosnians nascuts a conseqüència de la guerra, com a ciutadans i representants del futur, mostrem obertament aquesta voluntat i disposició.

Quan parlem, no fem referència només a problemes que ens afecten a nosaltres i a les nostres mares. Som la veritat i la veu de Bòsnia i Hercegovina, de la regió i del món. Som la veritat de la comunitat internacional. Som la teva veritat també.

Nosaltres hem parlat. És hora que les institucions i la societat trenquin el silenci que encara envolta a les víctimes de la guerra.

Ajna Jusić
Associació “Infants Oblidats de la Guerra”

Parlament de Catalunya, 21 de setembre de 2023